

СПЕЦИАЛНОСТ СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНО-ТЕРАПЕВТИЧНО КОНСУЛТИРАНЕ

Образователно-квалификационна степен: магистър

Професионална квалификация: магистър по социално-терапевтично консултиране

Срок на обучение: 1 година (2 семестъра)

Форма на обучение: редовна

Условия за прием: завършена ОКС „бакалавър” или „магистър” в направление 3.4. Социални дейности или 3.2. Психология със среден успех от дипломата за завършено висше образование не по-нисък от „добър”

Професионално направление 3.4. Социални дейности в Югозападния университет „Неофит Рилски” е акредитирано от Националната агенция за оценяване и акредитация, в съответствие с чл. 77 (1) и (2) от Закона за Висшето образование на 16.07.2018 г. и на основание обща оценка 9,26 (девет двадесет и шест и шест години).

Магистърската програма по социално-терапевтично консултиране разширява и задълбочава фундаменталната, широкопрофилната и специализираната подготовка по социална работа, придобита в бакалавърската степен. Завършилите специалисти ще имат широка интердисциплинарна подготовка, съчетаваща знания, умения и компетенции в областта на социалното консултиране и социалната терапия в съответствие със съвременните тенденции в това направление в европейски и глобален мащаб.

Програмата предвижда интегриране на знанията и уменията и прилагане на съответните компетенции в практиката с индивиди, семейства, групи, общности и организации.

Области на професионална реализация

В процеса на своето обучение и научно-изследователска дейност магистърът по социално-терапевтично консултиране се подготвя за:

- ръководен служител;
- административен служител;
- аналитичен специалист по социално консултиране и социална терапия във всички структури на социалната система, предоставяща помощи и услуги; във всички системи, в които има регламентирана длъжност, изискваща осъществяване на такива дейности и др. Успешно завършилите ОКС „Магистър” по социално-терапевтично консултиране могат да продължат обучението си у нас и в чужбина за придобиване на ОКС „Магистър” по други специалности и в програми за придобиване на ОНС „Доктор”.

1. За да получат образователната степен „Магистър” по социално-терапевтично консултиране, завършилите трябва да демонстрират следните знания:

1.1. Теории, концепции, принципи и закономерности в областта на социалните дейности, социалното консултиране и социална терапия.

- 1.2. Характеристиките и доказателствата за ефективността на социално-терапевтичното консултиране.
- 1.3. Законодателството и нормативната уредба, и тяхното приложение в практиката на социално-терапевтичното консултиране.
- 1.4. Принципите на равните възможности и недискриминация в законодателството и политиката.
- 1.5. Ролята и приложението на съвременните информационни и комуникационни технологии в планирането, изпълнението, мониторинга и управлението на социалните дейности и социално-терапевтичното консултиране.
- 1.6. Значението на критичното мислене и саморефлексията при определянето на плановете за лично образователно и квалификационно усъвършенстване.

2. Завършилите образователната степен „Магистър” по социално-терапевтично консултиране следва да притежават умения за:

- 2.1. Използване на резултатите от научни изследвания в своята практика, провеждане на количествени и качествени изследвания, използване на практическия си опит в информирането на научните изследвания.
- 2.2. Анализирание, формулиране и застъпничество в областта на законодателството и нормативната уредба, имащи отношение към подобряването на социалното благополучие.
- 2.3. Анализ и отчитане на въздействието на неравенството, дискриминацията и социалното изключване в работата с индивиди, семейства, групи, общности и организации.
- 2.4. Използване на информационните и комуникационните технологии и техники за различни цели, в това число за професионална комуникация, съхранение и обработка на данни, извличане и търсене на информация, провеждане на проучвания, анализ и интерпретиране на данни в статистически контекст, управление на ресурсите.
- 2.5. Критично отношение към собственото поведение и практика, идентифициране на необходимостта от промяна на поведението в резултат на натрупване на опит, и поемане на отговорност за по-нататъшно и продължаващо придобиване на знания и умения.
- 2.6. Умения за работа в екип и организационни умения.
- 2.7. Спазване на етичните и професионалните стандарти.
- 2.8. Формулиране на практически умения за диагностициране, планиране и интервенция при работа с отделни клиенти и/или семейства.
- 2.9. Професионални умения за организиране на подкрепяща среда.

3. При успешно завършване на образователната степен „Магистър” по социално-терапевтично консултиране, квалифицираните специалисти трябва да покажат компетенции да извършват следното:

- 3.1. Прилагане на теоретично-обосновани подходи и методи на работа в социалната практика, критична оценка на резултатите от научните изследвания и литературата и критичен анализ на доказателствата за ефективна практика.
- 3.2. Проактивност в развитието на законодателството, политиките и практиката в областта на социалните дейности.
- 3.3. Идентифициране, критично осмисляне, разработване и прилагане на ефективни стратегии за справяне с въпроси, свързани с човешките права и социалната справедливост.

- 3.4. Управление и контрол върху собствената работа в контекста на политиките и променящите се изисквания на организацията и средата.
- 3.5. Комуникация в устен, писмен и електронен формат с индивиди, семейства, групи, общности и организации.
- 3.6. Изграждане на професионална компетентност за планиране, ръководене и организиране на процеса на индивидуална и групова работа.
- 3.7. Компетентност за провеждане на индивидуална и групова супервизия.

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СОЦИАЛНО-ТЕРАПЕВТИЧНО КОНСУЛТИРАНЕ

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Политики за деца в риск	4	Теоретични основи на ерготерапията	3
Основи на консултирането	4	Лидерство в екип	3
Социално консултиране	4	Водене на случай	3
Социална терапия	4	Супервизия (индивидуална и групова)	2
Терапевтично поведение (връзка)	4	Неврофийдбек и биофийдбек при терапевтичното консултиране	2
Избираема дисциплина от първа група	6	Избираема дисциплина от втора група	15
Практика		Дипломиране: Държавен теоретичен изпит (писмен) или Защита на дипломна работа	
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини от първа група		Избираеми дисциплини от втора група	
Семейно консултиране	4	Арттерапия	2
Консултиране на деца и възрастни от етнически малцинствени групи	4	Организация на социалните услуги в общността	2
Комуникация и комуникативен тренинг	4	Сексологично консултиране	2

ОБЩ КРЕДИТ ЗА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА: 60 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

I. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ПОЛИТИКИ ЗА ДЕЦА В РИСК

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова, ас. д-р Елена Керанкова

E-mail: v_stancheva@swu.bg; e.kerankova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Политики за деца в риск” е основен в обучението на студентите по специалност “Социално-терапевтично консултиране”. Той е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез него те получават знания за основни политики, насочени към децата в риск, които се реализират в България.

Целта на този лекционен курс е да обогати и систематизира познанията на студентите в областта на закрилата и подкрепата за деца в риск, основани на ратифицирани международни документи, национални нормативни документи, стратегически, програмни и планови документи. Познания от този тип са необходими на завършващите магистри в програмата по Социално-терапевтично консултиране предвид фундаменталното значение на политиките по отношение организирането на практиката в тази област.

След успешното завършване на курса студентите следва да:

- владеят знания за държавната политика за деца в риск; за различни секторни политики и съответните им нормативни, стратегически, програмни и планови документи;
- анализират и оценяват критично политиките за деца в риск;
- притежават умения за прилагане на тези знания в практическа среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за дете в риск; Международни документи за правата на детето; Закон за закрила на детето и правилник за неговото прилагане; Национална стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България”; Политики в областта на образованието; Политики в областта на здравеопазването; Програми и проекти в подкрепа на политиките за деца в риск; Механизми за координиране, изпълнение и контрол на политиките за деца в риск.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с помощта на съвременни методи за преподаване и учене, като мултимедийни презентации, видеофилми, анализ на документи, студентски дебати и пр.

Семинарните упражнения целят да разширят и обогатят знанията на студентите чрез самостоятелно проучване на литературни източници, решаване на казуси, анализ и оценка на документи и пр. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на увереността и положителната самооценка на студентите.

Изпитът по дисциплината “Политики за деца в риск“ в I-ви семестър. Провежда се в писмена форма. По време на обучението студентите имат две писмени контролни работи като основна част от текущия контрол.

ОСНОВИ НА КОНСУЛТИРАНЕТО

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки“

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р. Васка Станчева-Попкостадинова, д.м.

E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс е структуриран в три модула: консултирането като процес; структура на консултативния процес; консултиране, етични аспекти, специфичен контекст.

Консултирането представлява специфичен вид помагача професионална дейност. Консултативната психология се обособява през 50-те години като равностоен дял на приложната психология, наред с клиничната, училищна и организационно-индустриална психология.

Целта е да се представят основните термини, базисни дефиниции и приложение на консултирането в социалната работа.

Съдържанието на лекционния курс, неговата структура, различните актуални проблеми, формулираните проблемни задачи, целят създаване на максимални възможности за активизиране на самостоятелната и изследователската работа на студентите.

В процеса на обучение студентите ще придобият **знания**, характеризиращи се с висока степен на информираност, относно основни понятия и дефиниции за същността, спецификата и парадигмата на консултирането. Ще развият **умения** за: разбиране същността и парадигмата на консултирането; разбиране проблематика, методология и технология на консултирането; определяне подходите, принципите, методите и средствата на консултирането.

Формираните в процеса на обучение, теоретични знания и практически умения по „Основни на консултирането“, ще дадат възможност на бъдещите социални работници да се

реализират като добри специалисти в помагащите професии, като получените знания отговарят на съвременните изискванията на работодателите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни термини и дефиниции в областта на консултирането. Цели и задачи на консултирането. Функции и структура. Консултирането като процес. Етапи и характеристиките им. Ключови компоненти на консултативния процес. Техники на консултиране. Терапевтична връзка, пренос и контрапренос. Консултиране в специфичен контекст (болница, училище и др.). Етични аспекти при консултирането. Професионална роля на социалния работник в консултативния процес.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът включва лекции, интерактивни методи на преподаване, видео материали, представяне на случаи от практиката. Практическите упражнения включват симулации, решаване на казуси, видео анализ на случаи, използване на автентични документи и материали, включване в екип за консултиране с реални случаи и др. Посещенията на лекциите е задължително на 50% (8 от 16 лекционни теми). Посещението на практическите упражнения е задължително на 100%.

Изпитът включва защита на курсов проект по предварително съгласувана с екзаминатора тема. Окончателната оценка се образува от изпитната оценка и оценката на задачите за извънаудиторна заетост.

СОЦИАЛНО КОНСУЛТИРАНЕ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Виктория Сотирова, гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg; ytzvetanova@swu.bg

Анотация:

Съобразно квалификационната характеристика и учебния план на магистърска програма "Социално-терапевтично консултиране" обучението по дисциплината „Социално консултиране” дава възможност за повишаване интереса на студентите към проблематиката в сферата на социалното консултиране: обзор на съвременни теории за консултирането, видове консултиране, етапи и особености.

Целта на обучението е придобиване на специфични знания и компетенции за научно-теоретичните основания на социалното консултиране, овладяване на основни понятия от терминологията, свързана със социалното консултиране, похвати и техники за консултативна дейност, спектър от проблеми и изисквания, предявявани към специалистите в тази област, съвременни подходи и методи за консултиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Исторически основи: поява и развитие на социалното консултиране, основни теоретични подходи; Същност и особености на социалното консултиране; Индивидуално консултиране; Групово консултиране; Професионално консултиране; Семейно консултиране; Възрастов подход в социално-консултативната дейност; Училищно консултиране; Социално консултиране на деца в риск; Социално консултиране на деца със специални образователни потребности (в областта на специалната педагогика); Социално консултиране при криза; Социално консултиране по въпросите на свободното време; Логико-аксиологически (когнитивен) подход на консултиране; Бихевиорален подход на консултиране; Транзакционен анализ и комбинирани терапевтично-консултативни подходи.

Технология на обучението и оценяване:

Прилагането на интерактивни методи на обучение в рамките на практическите упражнения и по време на лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни, познавателни и практически задачи дава възможност за пълноценното развиване на ключовите и професионални компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализ на различни казуси създава възможности за осъзнаване на професионалните роли на бъдещия магистър.

В края на курса на обучение се полага изпит под формата на писмен тест върху целия преподаван материал. Обобщената крайна оценка се оформя комплексно от следните показатели: активност и участие на студентите в отделните занимания, резултатите от текущият контрол и полученият резултат от крайния изпитен тест.

СОЦИАЛНА ТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: гл. ас. д-р Йоанна Цветанова

E-mail: ytzvetanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Социална терапия” е както общообразователен, така и основен за обучението на студентите по специалността “Социално-терапевтично консултиране”.

Учебната дисциплина е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез нея се получават знания за същността на проблематиката в сферата на социалната терапия: обзор на съвременни теории, видове и особености.

Целта на курса по магистърската програма е придобиване на специфични знания и компетенции за научно-теоретичните основания на социална терапия, овладяване на основни понятия от терминологията, свързана със социалната терапия, похвати и техники за терапевтична дейност, спектър от проблеми и изисквания, предявявани към специалистите в тази област, съвременни подходи и методи.

След успешното завършване на курса студентите следва да придобият теоретични знания в сферата на социалната терапия и практически умения за осъществяване на въздействие върху клиентите, на практика да прилагат терапевтична дейност, както и да придобият умения за самостоятелна професионална работа и за работа в екип.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и особености на социалната терапия. Сфери на приложение на терапевтичната дейност. Принципи. Основни проблеми в хода на терапевтичната дейност. Основни умения в терапевтичната дейност. Социалната терапия като основен метод, практика и инструмент на социалната работа. Съвременни подходи в социално-терапевтичната работа с индивиди, групи и общности. Индивидуална терапия. Същност и специфика. Етапи в терапевтичния процес. Групова терапия. Определение и същност. Предимства и недостатъци на груповата социална терапия. Групов опит. Етапи. Видове. Психоаналитичен подход. Системен подход. Постмодерна (наративна) терапия. Резилианс. Драма терапия, видове съвременни практики.

Технология на обучението и оценяване:

Прилагането на интерактивни методи на обучение в рамките на практическите упражнения и по време на лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни, познавателни и практически задачи дава възможност за пълноценното развиване на ключовите и професионални компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализ на различни казуси създава възможности за осъзнаване на професионалните роли на бъдещия магистър.

В лекциите и практическите упражнения се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в терапевтичното поведение на професионалистите. У студентите ще се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на анализи и прогнози.

Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ (ВРЪЗКА)

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова

E-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Терапевтично поведение (връзка)“ е основен за обучението на студентите в магистърска програма по “Социално-терапевтично консултиране”.

Учебната дисциплина по терапевтична връзка е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез нея се получават знания за същността на терапевтичното връзка като част от рехабилитационния план, в една нова за страната ни насока на социалните услуги в общността, каквато е воденето на случай и терапевтично поведение. Курсът обсъжда смисъла и методите за създаване на персонална връзка с клиент на социалните услуги и подпомагане на социалното му участие.

Целта на курса е студентите да усвоят концептуалното и практическо значение на отношението професионалист-потребител в развитието на терапевтичния процес.

За постигане на тази цел курсът включва набор от знания за терапевтичната ситуация, за смисъла на разпределението на ролите в нея, за разпределението на отговорностите между професионалиста и потребителя и за основни принципи на структуриране на отношенията в терапевтичната ситуация, които да осигурят постигане на терапевтичните цели. За усвояване на уменията за създаване, развитие и използване на терапевтичните отношения, курсът включва задачи, в които студентите упражняват наученото в теоретичната част.

След успешното завършване на курса студентите следва да могат:

- да владеят нови гледни точки към различните аспекти на проблемите на терапевтично поведение, свързано със социалната рехабилитация;
- да прилагат тези гледни точки в конкретните случаи на работа с тези проблеми;
- да могат да оценяват и сами да създават стратегии за терапевтично поведение на базата на придобитият **пакет от знания**.

Съдържание на учебната дисциплина:

Терапевтичните отношения като социално отношение. Терапевтична ситуация: определение, същност. Първоначалната заявка като повод за изграждане на терапевтично отношение: приемане, изясняване и преформулиране. Използване на терапевтичната рамка за изграждане на терапевтични отношения: закъснения, отсъствия, нерегламентирани контакти с професионалиста. Разпознаване на тревожност в терапевтичното интервю: работа с тревожността и изграждане на доверие. Липсата на развитие в хода на терапевтичната връзка. Разпознаване и работа със защитите и съпротивите на клиента. Провалите в рехабилитационния план като повод за развитие. Насърчаване на автономност: нерегламентираните контакти с близки на клиентите. Работата в екип като източник на поводи за изграждане на психични структури: разединението на професионалистите. Създаване на терапевтична ситуация с недоброволен клиент. Използване на процедурата за недоброволно лечение. Роля на насочването и насочващия професионалист в изграждането на терапевтични отношения. Работната и организационна среда като елемент в изграждането на терапевтичните отношения. Нормативна база и терапевтични отношения.

Технология на обучението и оценяване:

В лекциите и практическите упражнения ще се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в терапевтичното поведение на професионалистите. У студентите ще се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на анализи и прогнози.

Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ЕРГОТЕРАПИЯТА**ECTS кредити:** 3.0**Форма на оценяване:** писмен изпит**Семестър:** II**Седмичен хорариум:** 2л+0су+1пу**Статут на дисциплината:** задължителна**Методическо ръководство:**

Катедра „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова**E-mail:** ekaterina@swu.bg**Анотация:**

Програмата е предназначена за студенти от магистърска програма „Социално-терапевтично консултиране”, на специалност “Социални дейности”. Чрез предложения материал в лекционния курс, се дават базови познания за ерготерапията като наука, моделите на оценка и интервенция. Изучавайки закономерностите на тези взаимодействия, се разглеждат и изискванията за създаване на оптимални условия за живот на децата и лицата с увреждания. Разглеждат се и отклоненията от нормалното морфо-функционално състояние в резултат на вредните въздействия на физическата и социална среда, както и възможностите за тяхната адаптация. Обръща се внимание на ролята и мястото на ерготерапията в социално-терапевтичната работа, както и местата на нейното приложение, като се акцентира на ефекта от екипната работа.

Съдържание на учебната дисциплина:

История на ерготерапията. Възникване и развитие на ерготерапията в Европа, САЩ, Канада, Австралия. Развитие на ерготерапията в България. Въведение в ерготерапията. Предмет, цел и задачи. Връзка с други дисциплини. Социална политика на България. Пречки и перспективи пред децата и лицата с увреждания. Същност и принципи на ерготерапевтичната оценка. Методи и средства за ерготерапевтична оценка. Същност и принципи на ерготерапевтичната интервенция. Видове ерготерапевтични подходи за интервенции. Ерготерапия и ергономия. Адаптиране на средата. Работа в екип. Мястото и ролята на ерготерапевта в мултидисциплинарния екип. Ерготерапевтични подходи на работа при/с деца живеещи в социални услуги. Ерготерапевтични подходи на работа при/с лица с увреждания и възрастни хора, живеещи в социални услуги.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на множество схеми и скици за онагледяване. Лекциите са подкрепени с примери от дългогодишната практика на титуляря.

Практическите упражнения се провеждат в осигурени за целта бази, или при използване на автентични документи, материали и др. За всяка тема е посочена базата или материалите.

Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса (определения, норми, правила, процеси и др.).

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 4:6 условни части.

ЛИДЕРСТВО В ЕКИП

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Логопедия”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Екатерина Митова

E-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Лидерство в екип” е както общообразователен, така и основен за обучението на студентите по магистърска програма “Социално-терапевтично консултиране”.

Учебната дисциплина по Лидерство в екип е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез нея се получават знания за същността на етиката на професионалното поведение и в крайна сметка на терапевтичната рамка при работата с всеки индивидуален клиент, в една нова за страната ни социална услуга в общността, каквото е социално-терапевтичното консултиране.

Целта на курса е студентите да вникнат в същността на развитието на услугата социално-терапевтично консултиране, поддържането на стандартите на добрата практика, етиката на професионалното поведение и в крайна сметка на терапевтичната рамка при работата с всеки индивидуален клиент, изисква организационна култура, в която участието и авторството е основен принцип на присъствие в организацията. Насърчаването на способността за участие и авторстване в организациите е една от функциите на лидерството, което оползотворява човешкия фактор за целите на работната задача и подобряването на качеството на услугите в общността. Подпомагането на процеса на лидерстване в организациите допринася за мотивацията на персонала и намаляването на професионалното прегаряне. развитието на клиентите на службата върви паралелно с развитието на професионалистите и професионализма в конкретната организация.

След успешното завършване на курса студентите следва да могат:

- да владеят нови гледни точки към различните аспекти на проблемите на лидерството, свързано с услугата социално-терапевтично консултиране;
- да прилагат тези гледни точки в конкретните случаи на работа с тези проблеми;
- да могат да оценяват и сами да създават стратегии за подобряването на качеството на услугите на базата на придобития пакет от знания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теории за лидерството. Лидерството като предмет на изучаване. Идентификация, символизация и лидерство. Лидерство, следовничество и първична задача. Необходимостта от изучаване на лидерството. Лидерство в контекста на човешките организации. Лидерство и организационна култура. Трансформационно лидерство. Обучаващата се организация. Лидерство в екип. Внедряване на лидерство в организационните роли. Технология на лидерството. Ефективна стратегия за управление на конфликти в екипа. Изграждане на коалиции и водене на преговори. Дисфункционално лидерство и организационен контекст. Злоупотреба и неправилна употреба на лидерството и нарцистично лидерство. Дисквалификация на лидерството.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудиовизуални средства, видеоматериали. Част от лекциите се провеждат в осигурени за целта бази, или при използване на автентични документи, материали и др., на базата, на които се подготвят ролеви игри и разработката на казуси. За всяка тема е посочена базата или материалите. Част от упражненията се провеждат в реална работна среда. Изпитът по дисциплината “Лидерство в екип” е във II-ри семестър. Той се провежда в писмена форма. По време на обучението студентите имат две писмени контролни с тест, като основна част от текущия контрол. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

ВОДЕНЕ НА СЛУЧАЙ

ECTS кредити: 3.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

E-mail: v_stancheva@swu.bg

Анотация:

Този курс има за цел да предложи на студентите необходимите знания и умения за ролята на ключов професионалист в социалната система на обществото, в социалното подпомагане и в социалната работа с деца и лица в риск. Разглеждат се смисълът и методите на работа на водещия на случай в социалната работа. Застъпват се теми за критериите и процедурата

по включване в програмата от грижи, мониторирането на тяхното изпълнение и изписването от програмата.

Очакваните обучителни резултати се свеждат до формиране у студентите на професионално умение за планиране на грижите, за управление на риска и работата с други професионалисти в контекста на общността.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение. Възникване на метода и дефиниции. Работата по случай в помагачите професии днес – съмнения и очаквания. Теоретични парадигми: практика основаваща се на доказателства. Ролята на био-психо-социалния подход, психоаналитичните и системни парадигми. От услугата към потребностите или от потребностите към услугата? Макро и микро практически взаимодействия в социалната работа по случай. Реконцептуализация на проблема за отношенията в процеса на помагане. Ролята на ресурсите за успешната работа по случай. Индикации за прием в програма за координиране на случай. Формулиране на случай в социалната работа. Развитие на индивидуален терапевтичен план. Традиционни проблеми, съвременни услуги. Диференциация на случаите в социалната работа. Социалната работа по индивидуален случай срещу субкултурата на бедността. Интервенции с индивидуален клиент. Стандартно и интензивно координиране на случай. Ефективност на програмите за координиране на случай.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на множество схеми и скици за онагледяване. Лекциите са подкрепени с примери от дългогодишната практика на титуляря.

Практическите упражнения се провеждат в осигурени за целта бази, или при използване на автентични документи, материали и др. За всяка тема е посочена базата или материалите. Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

СУПЕРВИЗИЯ (ИНДИВИДУАЛНА И ГРУПОВА)

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова, гл. ас. д-р Силвия Митева

E-mail: v_stancheva@swu.bg; simil@abv.bg

Анотация:

Учебната дисциплина има за свой предмет супервизията в социалната практика. Супервизията представлява процес на професионална подкрепа за специалисти от помагачите професии, в рамките на който се дава възможност за дискутиране на преживяна

проблемна ситуация, възникнали въпроси и конфликти в професионалната интервенция, протичащ съобразно определени правила. Освен това супервизията е средство за окуражаване на критичността към собствената работа и на аналитичните и рефлексивни умения. В нея се съчетават елементи от специализираното консултиране и от психотерапията. Чрез супервизията се създават условия за осъзнаване на собственото поведение в професията и свързаните с него чувства, както и за предприемане на конкретни действия за позитивна промяна.

Целта на курса е да се формират задълбочени **знания** за процесът на супервизия и възможностите за прилагането ѝ в практиката на социално-терапевтичното консултиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основи на супервизията (цел, задачи правила). Фази на супервизията. Роля на супервизора. Видове супервизия. Модели за супервизия. Процедурни аспекти. Значение на подкрепящата супервизия за превенция на бърнаут. Развитие на супервизиран и супервизор: стилове на интервенции.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и практическите упражнения се провеждат по традиционно утвърдения формат с използването на аудиовизуална техника, както и интерактивни методи, представяне и обсъждане на казуси, видеоанализ на случаи.

Изпитът е писмен. Той включва 12 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./.

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

НЕВРОФИЙДБЕК И БИОФИЙДБЕК ПРИ ТЕРАПЕВТИЧНОТО КОНСУЛТИРАНЕ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Статут на дисциплината: задължителна

Лектор: доц. д-р Елка Горанова

E-mail: elkalogo@swu.bg

Анотация:

Биофийдбек методологията е част от съвременните приложни невронауки, поведенчески терапии и тренинги. Изключително бурно развиваща се област за формиране и модифициране на поведение и поведенчески реакции с помощта на компютъризирани системи, включваща хардуер (сензори) и софтуер (аудиовизуални презентации).

Целта на курсът по „Биофийдбек и неврофийдбек при терапевтичното консултиране“ е да запознае студентите с практическото приложение на принципите, методите и техниките на инструменталното (оперантно) учене в терапевтичното консултиране като стъпва върху теоретичните постановки на теорията за функционалните системи (руска школа) и теорията за поведенческия анализ и синтез (западна школа).

Задачите са изцяло практически ориентирани към създаване на умения и навици за провеждане на биофийдбек тренинги за формиране и модифициране на желани

поведенчески модели и премахване на нежелани такива при социално-терапевтичното консултиране.

Очакваните резултати на курса са:

- Да овладеят практически умения за формиране и модифициране на желани поведенчески модели и отстраняването на нежелани такива.
- Да могат да използват биофийдбек методите и технологиите в тренировъчната си работа за постигане на различни цели при работата с хора от целевите групи.
- Да познават биофийдбек методите и да могат да консултират заинтересованите лица кой метод при какъв вид тренировка може да се използва ефикасно и ефективно.

Съдържание на учебната дисциплина:

Поведенчески подход – основни парадигми, методи, техники и приложения. Функционални системи като регулатор и организатор на човешкото поведение. Основен психофизиологичен закон. Тонична и фазична активност на двигателната функционална система. Изпълнителска двигателна функционална система – волеви моторен контрол. Директен, индиректен и хипердиректен път в базалните ганглии. Автоматизиране на двигателни умения и отстраняване на съпътстващи нежелани реакции. Стрес и стрес реакции. Интерференция между афектната функционална система и изпълнителските двигателни системи. Баланс на вегетативните /автономни/ нервни процеси. Средства и методи за овладяване на стрес реакциите и възстановяването след физическо натоварване. Биофийдбек – основни принципи, методи, техники, протоколи. Неврофийдбек – основни принципи, методи, техники, протоколи. Биофийдбек средства и методи при работа с хора от целевите групи.

Технология на обучението и оценяване:

Текущият контрол и изпитът са тестове, които се полагат в университетската електронна система Blackboard и оценяването става автоматично, за да се избегне субективният фактор. Примерни тестове са на разположение на студентите през целия семестър, за да придобият умения за решаване на тестове в електронен вариант.

II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

СЕМЕЙНО КОНСУЛТИРАНЕ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Виктория Сотирова, гл. ас. д-р Силвия Митева

E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg; simil@swu.bg

Анотация:

Лекционният курс е структуриран в три модула: „Теории за семейството“, „Основи на консултативния процес“, „Семейно консултиране“.

Въз основа на придобитите знания за семейството като система, както и за процеса на консултиране се очаква студентите да придобият базисни знания за консултиране на семейства в ситуации на социална дезадаптация.

Дисциплината се надгражда върху познания, придобити чрез обучението по: психология на личността, психология на развитието, консултативна психология, клинична психология, психодиагностика, психопатология, клинична психология, социология и медицинска психология.

Съдържание на учебната дисциплина:

Модул „Теории за семейството“: Основни теории за семейството. Методи за изследване на семейството. Видове семейства. Семейни кризи.

Модул „Основи на консултативния процес“: Ключови компоненти на консултативния процес. Етапи в консултативния процес. Техники на консултиране. Терапевтична връзка, пренос и контрапренос.

Модел „Семейно консултиране“: Специфики на брачното и семейното консултиране. Детето в семейния консултативен процес. Консултиране на семейства при кризи. Консултиране при болен член на семейството. Насилие в семейството. Консултиране на семейства от малцинствени групи. Семейно консултиране в специфичен контекст (болница, училище и др.). Етични аспекти. Професионална роля на социалния работник в консултативния процес.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът включва лекции, интерактивни методи на преподаване, видео материали, представяне на случаи от практиката. Практическите упражнения включват симулации, решаване на казуси, видеоанализ на случаи, използване на автентични документи и материали, включване в екип за консултиране с реални случаи и др. Посещенията на лекциите е задължително на 50% (8 от 16 лекционни теми). Посещението на практическите упражнения е задължително на 100%.

Изпитът е писмен. Той включва 4 въпроса /определения, норми, правила, процеси и др./. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

КОНСУЛТИРАНЕ НА ДЕЦА И ВЪЗРАСТНИ ОТ ЕТНИЧЕСКИ МАЛЦИНСТВЕНИ ГРУПИ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Мая Чолакова, гл. ас. д-р Мария Стойкова
E-mail: maya_tcholakova@swu.bg; m_stoikova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Консултиране на деца и възрастни от етнически малцинствени групи” е избираем в обучението на студентите по магистърска програма “Социално-терапевтично консултиране”. Той е необходима част от подготовката на студентите от тази специалност, защото чрез него те получават знания и умения за консултиране на лица с различен етнокултурен произход, които изискват специфичен подход и интеркултурна компетентност.

Целта на този лекционен курс е да обогати и систематизира познанията на студентите в областта на консултирането, като поставя акцент върху формирането на сензитивност, саморефлексия, знания за различни перспективи и подготовка за работа с представители на разнообразни етнически малцинствени групи. Познания от този тип са необходими на завършващите магистри в програмата по Социално-терапевтично консултиране с оглед ефективната професионална реализация на завършилите тази магистърска програма в условията на нарастващо културно многообразие.

След успешното завършване на курса студентите следва да:

- Дефинират основни понятия в областта на мултикултурното консултиране.
- Показват разбиране на ефектите на дискриминацията и потисничеството върху живота и функционирането на хората от етнически малцинствени групи.
- Разбират процесите на изграждане на етнокултурна идентичност.
- Демонстрират познаване на специфична терминология, технологични особености, методи и техники за консултиране на лица с различен етнокултурен произход.
- Притежават умения за прилагане на културно-сензитивни подходи в консултирането на лица от етнически малцинствени общности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие за култура като отправна точка в консултирането на лица от етнически малцинствени общности. Мултикултурен характер на съвременното общество. Доминиращи и малцинствени общности. Исторически корени и съвременни перспективи в развитието на мултикултурното консултиране. Анти-дискриминационни и антипотискащи основи на мултикултурното консултиране. Теории за развитие на етническата идентичност. Интеркултурната комуникация като предизвикателство пред ефективното консултиране. Концепции за културната и интеркултурната компетентност. Консултиране на деца и семейства от етнически малцинствени групи: специфика на етническата социализация/инкултурацията. Стратегии и умения. Мултикултурни подходи за работа с групи от деца и подрастващи. Консултиране на възрастни и стари хора от етнически малцинствени групи.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда с помощта на съвременни методи за преподаване и учене, като мултимедийни презентации, видеофилми, анализ на документи, студентски дебати и пр.

Практическите упражнения целят да разширят и обогатят знанията на студентите и да изградят умения за работа в мултиетнически контекст чрез самостоятелно проучване на

литературни източници, ролеви игри, решаване на казуси, разработване на въпросници за интервю и пр. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на увереността и положителната самооценка на студентите. Провеждат се в осигурени за целта бази.

Изпитът е писмен. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

КОМУНИКАЦИЯ И КОМУНИКАТИВЕН ТРЕНИНГ

ECTS кредити: 4.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектор: доц. д-р Виктория Сотирова

E-mail: viktoria_sotirova@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Комуникация и комуникативен тренинг” е предназначена за студенти в магистърска програма „Социално-терапевтично консултиране” в специалност „Социални дейности”, като обучението на студентите се базира на водещите характеристики на социалната комуникация, акцентирайки както на човека като личност, така и на поведението му в социума (обществото) и семейството.

Знанията в учебната дисциплина се характеризират с висока степен на информираност относно основни понятия и дефиниции за същността на комуникацията и общуването, методите на социално-терапевтична работа с различни групи бенефициенти. В процеса на обучение се формират в студентите, умения за разбиране както на същността на човешките чувства и поведение, чрез формиране на умения за емпатия, слушане, комуникация, асертивност и др., така и на ролята им в помагачия процес, овладявайки техники и инструменти за прилагане варианти за оптимални решения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целта на курса е помагачите специалисти да усвоят основни умения за комуникация и общуване, необходими за реализиране на социално-терапевтичното консултиране. Учебният курс цели да формира в студентите основни теоретични знания и практически умения за динамичното интервю, знания за уменията за разпознаване на типове поведения, уменията за слушане и задаване на въпроси, уменията за разпознаване на защитните механизми в процеса на общуване и комуникация, уменията за изграждане на доверителна връзка и работно взаимоотношение, чрез определяне на ролите, отговорностите, нормите на поведение, умения за разрешаване на конфликти.

Технология на обучението и оценяване:

В лекционния курс се използва комплексен, общосистемен подход, с анализиране на общото и частното в социално-терапевтичното консултиране, на нейните позитивни и негативни характеристики. У студентите се изгражда критично отношение към разработването и реализирането на терапевтично-консултативната дейност.

В процеса на обучение студентите получават текуща оценка от тестове и представени теоретични разработки.

Учебният курс завършва с писмен изпит. Критериите, съобразно които се оценяват зададените въпроси са: точност, яснота и прецизност при представяне на научната информация.

АРТТЕРАПИЯ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: проф. д-р Гергана Дянкова

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация:

Обучението по учебната дисциплина предлага практически упражнения, които биха обогатили професионалните компетенции на студентите. Фокусирано е върху теоретико-практическите аспекти относно провеждане на лечение чрез изкуствата. Изучават се технологии за прилагане на индивидуална и групова арттерапия, използваща средствата на театъра, музиката, танца, играта. Използването на разнообразието от изкуствата с лечебна цел, на катарзисния ефект от възприемането и създаването на художествени творби е акцент в учебното съдържание. Студентите получават възможност да се запознаят с разнообразие от арттерапевтични методи и подходи, както и да получат основна насоченост към професионална компетентност за адекватна арттерапия към определен кръг от пациенти.

В съдържателен аспект практическите упражнения включват следните теми: (1) Терапевтична ефективност на произведения на изкуствата и на художествено-творческия процес. (2) Психоанализа и арттерапия. (3) Разговорни, изразни и психодраматични терапии.

Основна цел на учебния курс е да предизвика у студентите стимул за професионализиране в областта на арттерапията: (1) Да предостави на студентите знания за потенциала на арттерапията и взаимовръзките ѝ с други терапии, науки и социализиране. (2) Да съдейства за формиране на умения за насочване на бъдещите пациенти към определени дейности според характера на терапевтичното въздействие. (3) Да изгради достатъчен обем от познания по отделни арттерапевтични технологии. (4) Да стимулира академичната активност на студентите в овладяването на умения и компетентности по време на семестъра

чрез предварителна подготовка върху тематични материали, работа с арттерапевтичен инструментариум.

След завършване на курса на обучение по дисциплината студентите трябва: да са придобили знания за същността на арттерапията; да са придобили умения за самостоятелно водене на арттерапевтични технологии; да са придобили умения за самостоятелно изготвяне на арттерапевтични технологии.

Съдържание на учебната дисциплина:

Терапевтична ефективност на произведения на изкуствата и на художествено-творческия процес. Сугестия и лечение. Възприемане на речта и музиката. Внушение, внушаемост. Хипноза. Характер на хипнозата. Изследвания и хипотези за хипнозата. Организация, технологии за хипноза. Изкуството на автогенния тренинг. Психоанализа и психотерапия. Характеристика на психоанализата. Изкуството и психоанализата. Сън и сънища. Характеристики на гешалтерапията, аналитичната разговорна терапия, неаналитичната разговорна терапия, поведенческата терапия, изразната терапия, рисувалната терапия. Психодрама.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се провежда в осигурени за целта бази, или при използване на автентични документи, материали и др. Предварително за всяка тема е посочена базата или материалите. В структурно отношение обучението включва теоретическа и практическа част.

Изпитът е писмен. Той включва 9 въпроса/определения, анализи, технологии, закономерности и др. от различни модули на учебната програма. Окончателната оценка се формира от резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: проф. д.н. Париз Паризов, гл. ас. д-р Силвия Митева

E-mail: p_parizov@swu.bg; simil@swu.bg

Анотация:

Целта на курса е да формира в студентите задълбочени теоретични знания за основните проблеми, организацията, състоянието и перспективите на социалните услуги в общността. Да се достигне до ясно разбиране на същността, особеностите и начина на организация на социалните услуги в общността. Знание за методите на работа, програмите и спецификата на социалната работа в този тип услуги.

Успешно завършилите курса студенти изграждат система от знания за спецификата на организация на социалните услуги в общността, методи и методология на социалната работа, формират умения и навици за работа в този тип услуги.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на социалните услуги в общността. Въведение в дисциплината. Основни понятия и дефиниции. Социалните услуги в общността - ключов фактор за ефективно социално включване - дневен център (дневен център за деца и/или възрастни хора с увреждания). Организация на социалната работа в дневен център за възрастни хора с увреждания – седмична грижа. Предизвикателства и перспективи в организацията на социалната услуга център за социална рехабилитация и интеграция. Организация на социалната работа в център за обществена подкрепа и център за работа с деца на улицата. Ефективна социална подкрепа на обществените трапезарии. Планиране и организация на социалната работа - приемна грижа. Организация на социалните услуги в общността от резидентен тип - център за настаняване от семеен тип (център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания; център за настаняване от семеен тип за деца/младежи. Предизвикателства, методи на организация на социалната работа в център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства или деменция; център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания; център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост; център за настаняване от семеен тип за стари хора. Организация на социалната работа в център за временно настаняване и кризисен център. Специфични особености на работата в защитено жилище за хора с психични разстройства. Изисквания и организация на работата в защитено жилище за хора с умствена изостаналост. Изисквания и организация на работата в защитено жилище за хора с физически увреждания. Организация на социалната работа в наблюдавано жилище. Предизвикателства и специфика в организацията на социалната работа в приют

Технология на обучението и оценяване:

Курсът „Организация на социалните услуги в общността” присъства в учебната магистърска програма като избираема дисциплина с хорариум 30 часа, от които 15 лекционни часа, и 15 практически упражнения организирани в един семестър. Лекционният материал проследява въпросите за всяка една социална услуга в общността. Проследява се спецификата на работа, типът потребители ползващи социалната услуга, методиката, методите и програмите по които се работи, изискванията и законовата рамка. Предмет на внимание е спецификата на всяка една услуга.

С лекциите се цели студентите да получат първоначална информация за областите, нормативната база, организацията и управлението на социалната услуга в общността.

С практическите упражнения се цели студентите активно да се запознаят с организацията и управлението на социалните услуги в общността. Обсъждат се методите, средствата и начините на работа във всяка една социална услуга.

Курсът на обучение изяснява същността и спецификата на социалната работа теоретични и практични принципи и подходи, които се прилагат при организация на социалните услуги в общността.

СЕКСОЛОГИЧНО КОНСУЛТИРАНЕ

ECTS кредити: 2.0

Форма на оценяване: писмен изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Медико-социални науки”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“

Лектори: доц. д-р Михаил Околийски, хоноруван преподавател; гл. ас. д-р Силвия Митева

E-mail: okoliyskim@who.int; simil@abv.bg

Анотация: Изучаването на дисциплината включва изучаване на два модула:

Модул “Въведение в сексуалността”

Сексуалността е представена като система от понятия, закономерности и теоретични конструкции, усвояването на които осигурява:

- систематизиране на житейските представи за сексуалността;
- научен възглед за разнообразните сексологични явления в живота на индивида и обществото;
- необходимите знания за осмисляне проявленията на половия диморфизъм;
- запознаване със сексуалността в различните възрасти – детска, юношеска и зряла сексуалност;
- запознаване с обективни критерии за оценка на сексуалното поведение;
- разграничаване на нормално от патологично при сексуалните прояви.

Модул “Сексологично консултиране ”

Значението на този дял от подготовката на студентите се определя от естеството на бъдещата им професия – социален работник, който по необходимост ще трябва да разрешава и сексологични проблеми.

Целта е студентите да придобият знания за теоретичните основи и практическите методи в сексологията и особеностите на сексуалността при лица с физически и психически увреждания, безработни, лица в социална изолация и др. По този начин се разширява полето на професионална компетентност на социалния работник и неговата пригодност да решава личностни и социални проблеми, свързани с основната му работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в сексуалността. Измерения на сексологичните явления – нормално и патологично, анатоמו-физиологично и психично. Сексуалността – основна категория на сексологията: определение на сексуалността; генезис и перспективи за развитие; сексуално-значими качества; сексуалността в личностен и социален план. Проблемът “полов диморфизъм”: същност; емпирични проучвания; основни измерения – субстратни, функционални, личностни; водещи полови характеристики при мъжа и жената. Равнища на сексуалността – основен критерий за оценка на сексологичните явления. Етапи на сексуалния контакт – “технология” на партньорските взаимоотношения. Йерархични признаци за оценка на сексуалността.

Здравна оценка на сексуалните прояви. Основни форми на сексуален живот: психофизиологични основи на половия живот; социално-психологични основи на половия живот; техника на половия живот. Понятие за сексуални дисхармонии и техните причини: физиологични сексуални дисхармонии; социално-психологически сексуални дисхармонии; технически сексуални дисхармонии; сексуални дисхармонии при подрастващи и възрастни; профилактика на сексуалните дисхармонии; психотерапия и психологична корекция на сексуалните дисхармонии. Отклонения в половото поведение: нарушение на сексуалната ориентация; заместване на обекта на нормалното сексуално влечение; сексуални престъпления. Социалната работа в сексологичната практика: индивидуална сексологична консултация; групов сексологична консултация; тематичен репертоар. Сексологично консултиране: модели на сексологична помощ; изисквания към консултанти по сексологични въпроси; модели на сексологично консултиране; процедури в процеса на сексологично консултиране; консултативни нагласи и умения.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни аудио-визуални средства, видео материали. Семинарните упражнения се провеждат основно чрез използване на схеми, скици и видеоматериали, решаване на ситуационни задачи, разиграване на роли и др. Изпитът е писмен и се провежда по предварително зададен конспект. Текущия контрол се осъществява чрез оценяване 1-2 контролни работи по предварително зададени теми от изучената материя.